

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål AJ

Skal der være en konkurrencedygtig og eksportorienteret fødevarer sektor og landbrug i Danmark i fremtiden? Vil regeringen sikre, at forudsætningerne og vilkårene herfor er til stede og i givet fald hvordan?

Samrådsspørgsmål AK

Vil regeringen sikre fortsat videreudvikling af fødevarer sektoren og landbruget i Danmark, herunder med fokus på fortsat høj fødevarer kvalitet, fødevarer sikkerhed, dyrevelfærd, bæredygtighed, natur og miljø, og i givet fald hvordan?

Samrådsspørgsmål AL

Hvad er regeringens visioner for fremtidens fødevarer sektor og landbrug i Danmark?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Erling Bonnesen (V), Jacob Jensen (V), René Christensen (DF), Lise Bech (DF), Henrik Dahl (LA), Orla Østerby (KF), Peter Seier Christensen (NB).

Svar

Først og fremmest: Jeg vil besvare spørgsmålene samlet og tak for dem.

Og jeg mener faktisk tak! For spørgsmålene giver mig mulighed for at fremlægge og drøfte regeringens

politik på landbrugsområdet. Og det vil jeg altid gerne.

Hvis vi starter med det sidste spørgsmål, så er regeringens vision for landbruget, at vi fortsat skal have et stærkt landbrug i Danmark. Vi er et landbrugsland, og det skal vi blive ved med at være.

Dansk landbrug producerer fødevarer af høj kvalitet til et globalt marked. Det sikrer eksportindtægter og bidrager til finansieringen af den danske velfærdsstat. Det kan vi være stolte af.

Men det ændrer ikke på, at landbruget også skal rykke sig. For eksempel i forhold til dyrevelfærd, hvor vi skal have forbedret forholdene for de mange millioner produktionsdyr. Ved at satse på dyrevelfærd fremtidssikrer vi netop den danske fødevarerproduktion. Vi skal følge med tiden.

Landbruget skal også reducere påvirkningen af miljø, klima og natur. Her har vi en række målsætninger – for eksempel målsætningen om 70 pct. reduktion af udledningen af drivhusgasser i 2030. Og vi har en række internationale forpligtelser, vi også skal leve op til. Her skal landbruget bidrage.

Så hvad er regeringens vision for landbruget? Svaret er både og. Vi skal både have et stærkt landbrugserhverv og vi skal rykke det. Skabe bedre forhold for dyrene og gøre erhvervet mere grønt.

Og det leder mig jo så til de næste spørgsmål. For hvordan gennemfører vi regeringens vision for landbruget? Hvordan sikrer vi for eksempel en grøn omstilling af landbruget uden at landbrugerne i stort tal må gå fra bedrift og hjem?

Jeg ville lyve, hvis jeg sagde det bliver en let opgave. Det bliver det ikke. Jeg kender i hvert fald ikke til sammenlignelige lande i EU, hvor den omstilling er lykkedes.

Jeg tror, at svaret skal findes i flere ting.

For eksempel ser vi en stigende efterspørgsel på økologiske fødevarer, hvor Danmark har en konkurrencefordel. Vi ser også en stigende efterspørgsel på plantebaserede produkter. Det kan mindske påvirkningen af klima og miljø.

Der er spændende teknologier på vej frem. Bioraffinering af græs, som kan reducere sojaimporten og udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet og andre nye virkemidler er på vej.

Og så skal vi have set på lovgivningen. For kan vi mon ikke lave den lidt smartere og mere omkostningseffektiv? For eksempel ved at se på tværs, så vi sikrer, at virkemidlerne virker både i forhold til klimaet, ammoniakken og vandmiljøet.

De tre ting: Forbrugernes efterspørgsel, nye teknologier og smartere lovgivning tror jeg er det som skal til, før vi kan komme i mål, og som vi skal understøtte. Det er mange bække små.

Og vi er gået i gang.

Forbrugernes efterspørgsel. Vi åbner nye markeder og styrker efterspørgslen rundt om i verden. Jeg var for eksempel på eksportfremstød i Kina sidste år, hvor jeg oplevede stor velvilje for danske produkter.

I fremtiden skal danske produkter også konkurrere på bæredygtighed. I den forbindelse er jeg tilfreds med, at en lang række danske fødevarevirksomheder og supermarkeds kæder tager vigtige skridt for at sikre, at danske fødevarer ikke bidrager til fældning af skov og ødelæggelse af anden natur i f.eks. Sydamerika. Nu skal vi have alle med!

Samtidig afsætter vi midler til forskning og innovation, så vi kan se på nye veje til at levere højkvalitets og bæredygtige produkter til forbrugerne.

Vi prioriterer innovationen, så vi kommer før de andre med morgendagens løsninger. Derfor har vi også brug for et værktøj som GUDP.

GUDP giver branchen mulighed for at udvikle nye måder at producere fødevarer på, så vi kan hjælpe forbrugerne til at træffe gode, sunde og grønne valg.

GUDP sætter hvert år gang i mange nye og innovative projekter med fokus på udvikling af teknologier, som blandt andet kan gøre landbruget og hele fødevarerektoren mere bæredygtig.

Et konkret eksempel er GUDP-projektet AFøl, som vil hjælpe danske mikro-bryggerier med at forbedre smagen af alkoholfrie øl og gøre produktionen billigere og mere bæredygtig i kraft af et mindre forbrug af malt.

Og vi har udvidet det statslige dyrevelfærdsmærke til også at omfatte kalve- og oksekød og mejeriprodukter.

Vi ser på mulighederne for at understøtte nye teknologier og virkemidler. Samtidig med at vi skruede op for kvælstofindsatsen i år, gjorde vi det lettere for landbrugerne at levere. Det gjorde vi ved at forbedre omregningsfaktoren for virkemidlet tidlig såning af vinterkorn. Det havde erhvervet efterspurgt i lang tid.

Vi skal også have flere virkemidler ind. For eksempel indgår vi i et projekt sammen med erhvervet og Aarhus Universitet om præcisionslandbrug. Det kan give landmanden et højere udbytte samtidig med, at der spares på brændstoffet, gødningen og pesticiderne. Som jeg vist er citeret for i landbrugsavisen, da jeg for nylig var ude ved en landmand og se på mulighederne:

Det er smart! Derudover får vi forhåbentligt snart et nyt virkemiddelkatalog. Det vil give os et godt grundlag for at få endnu flere virkemidler ind.

Et andet indspil jeg ser frem til at modtage er fra Ekspertudvalget vedrørende landbrugets økonomi.

Alle ved jo at landbruget er sårbart over for udsving – f.eks. i forhold til afregningspriser og vind og vejrindflydelse på udbytte. Derfor bad vi et ekspertudvalg om at se på, hvordan erhvervet kan blive mere robust når der kommer udsving, hvordan vi får smidigere generationsskifte og hvordan vi kan få øget investeringerne i erhvervet. Når udvalgets anbefalinger kommer, skal vi have set på, hvordan vi politisk følger op.

Og så er der lovgivningen. Der er vi allerede kommet et stykke. Den målrettede kvælstofregulering er langt smartere end den regulering, vi hidtil har haft. Vi rammer mere præcist i forhold til vores forpligtelser, og det bliver billigere for landbrugerne at levere. Det er godt!

Alle de her tiltag – og flere til – har bragt os et stykke af vejen. Men det er jo ikke nok.

Vi skal videre. For eksempel har vi modtaget interessante forslag fra Landbrug & Fødevarer, hvor vi får afgrødevalgene i spil.

Hvordan vi skal komme videre med den grønne omstilling af landbruget er noget vi skal drøfte. Derfor regner jeg med at invitere til forhandlinger om hvordan vi skal komme det næste stykke. Det mener jeg vil være i alles interesse.

En måde at forbedre landbrugernes vilkår på er også, at vi kan være enige hen over midten af skiftende folketingsflertal. Vi skal undgå den situation vi hidtil har haft på miljøreguleringen af landbruget, hvor der har været en zig-zag-kurs, fordi vi ikke har kunnet blive enige. Det har hverken været til gavn for miljøet eller landbrugerne.

Jeg forestiller mig på nuværende tidspunkt, at vi i de kommende forhandlinger skal se bredt på landbrugsområdet. Vi skal se på de forslag, der er kommet fra interesseorganisationerne. Vi skal se på hvordan vi understøtter nye spændende innovative tiltag. Vi skal se på mulighederne for at lave en smartere regulering, som både tager hensyn til klima, luft og vandmiljø. Vi skal se på hvordan vi får en hurtigere udrulning af de kollektive virkemidler. Og så skal vi se på miljø- og klimaindsatserne i en sammenhæng, så vi har en idé om, hvordan det påvirker landmændenes økonomi. De drøftelser ser jeg meget frem til.

Så afslutningsvis vil jeg sige: Regeringen vil både have et grønnere Danmark og stærkt landbrug. Hvordan vi kommer derhen er noget, vi skal finde ud af sammen.